

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXIX. — Wydana i rozesłana dnia 20. sierpnia 1912.

Treść: **№ 168.** Rozporządzenie, dotyczące nadania poszczególnym zakładom prawa odbywania egzaminów na majstrów.

168.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 7. sierpnia 1912

dotyczące nadania poszczególnym zakładom prawa
odbywania egzaminów na majstrów.

§ 1.

Na zasadzie § 114. a, ustęp 4. i 5. ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, nadaje się aż do dalszego zarządzenia wymienionym w dalszym ciągu zakładom prawo odbywania egzaminów na majstrów dla następujących przemysłów rękodzielniczych:

A. Zakłady dla popierania przemysłu.

1. Zakładowi dla popierania przemysłu w Gorycyi dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacyi przemysłowej;

2. Zakładowi dla popierania przemysłu w Rovereto dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacyi przemysłowej;

3. Zakładowi dla popierania przemysłu w Chebie dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacyi przemysłowej;

4. Zakładowi dla popierania przemysłu w Opawie dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacyi przemysłowej;

5. Zakładowi dla popierania przemysłu w Gracu dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacyi przemysłowej, z wyjątkiem przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, stolarzy i malarzy pokojowych, koszykarzy i szczotkarzy, tudzież przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

6. Zakładowi dla popierania przemysłu w Lincu dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacyi przemysłowej, z wyjątkiem przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, stolarzy i malarzy pokojowych;

7. Zakładowi dla popierania przemysłu w Solnogradzie dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacyi przemysłowej, z wyjątkiem przemysłu malarzy pokojowych i przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

8. Zakładowi dla popierania przemysłu w Insbruku dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacyi przemysłowej, z wyjątkiem przemysłów ślusarzy, odlewaczy kruszców, cyzelerów, rytowników, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa), pokostników i lakierników, malarzy szyldów i napisów, malarzy pokojowych;

9. Zakładowi dla popierania przemysłu w Bocen dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacyi przemysłowej, z wyjątkiem przemysłów ślusarzy, stolarzy i rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa i kamienia);

10. Zakładowi dla popierania przemysłu w Celowcu dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wyliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacji przemysłowej, z wyjątkiem przemysłów kowali dla prostych wyrobów i ślusarzy, oraz przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

11. Zakładowi dla popierania przemysłu w Lublanie dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wyliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacji przemysłowej, z wyjątkiem przemysłów stolarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa i kamienia), kowali dla prostych wyrobów i ślusarzy;

12. Zakładowi dla popierania przemysłu w Tryeście dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wyliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacji przemysłowej, z wyjątkiem przemysłów stolarzy, tokarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy kamienia) i malarzy pokojowych;

13. Zakładowi dla popierania przemysłu w Pradze dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wyliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacji przemysłowej, z wyjątkiem przemysłów ślusarzy, koszykarzy, szcztokarzy i przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

14. Zakładowi dla popierania przemysłu w Libercu dla wszystkich przemysłów wyliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacji przemysłowej i rękodzielniczych przemysłów, z wyjątkiem przemysłów kowali dla prostych wyrobów i ślusarzy;

15. niemieckiemu oddziałowi morawskiego Urzędu krajowego dla popierania przemysłu w Bernie dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wyliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacji przemysłowej, z wyjątkiem przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, mechaników, barwiarzy, koszykarzy, szcztokarzy i przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

16. czeskiemu oddziałowi morawskiego Urzędu krajowego dla popierania przemysłu w Bernie dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wyliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacji przemysłowej, z wyjątkiem przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, mechaników, barwiarzy, koszykarzy, szcztokarzy i przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

17. Zakładowi dla popierania przemysłu we Lwowie dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wyliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacji przemysłowej, z wyjątkiem przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, stolarzy, tokarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa) i koszykarzy;

18. Zakładowi dla popierania przemysłu w Krakowie dla wszystkich przemysłów rękodzielniczych, wyliczonych w § 1., ustęp 3., ordynacji przemysłowej, z wyjątkiem przemysłów rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa i kamienia), pokostników i malarzy pokojowych.

B. Państwowe przemysłowe zakłady naukowe.

1. Szkole przemysłu artystycznego przy Muzeum dla sztuki i przemysłu w Wiedniu dla przemysłu cyzelerów, rytowników, emaljerów, krawców dla spodni, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa i kamienia);

2. Szkole przemysłu artystycznego w Pradze dla przemysłu pańników, cyzelerów, złotników, wyrabiających przedmioty ze srebra, jubilerów, rytowników, emaljerów, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa), hafciarzy złotem, srebrem i perłami, malarzy pokojowych;

3. Technologicznemu Muzeum przemysłowemu w Wiedniu dla przemysłu ślusarzy, mechaników;

4. państwowej Szkole przemysłowej w XVII. wiedeńskiej dzielnicy miejskiej dla przemysłu garbarzy, barwiarzy, farbiarzy skór;

5. Zakładowi naukowemu i doświadczalnemu dla koszykarstwa i wyrobu podobnych plecionek w Wiedniu dla przemysłu koszykarzy;

6. Centralnemu zakładowi dla przemysłu kobiecego w Wiedniu dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych, hafciarzy złotem, srebrem i perłami;

7. państwowej Szkole przemysłowej w X. wiedeńskiej dzielnicy miejskiej dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, odlewaczy kruszców, mechaników;

8. Szkole zawodowej zegarmistrzostwa w Karlsteinie dla przemysłu zegarmistrzów;

9. Szkole zawodowej obróbki drzewa w Hallstacie dla przemysłów stolarzy, tokarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa);

10. państwowej Szkole przemysłowej w Lincu dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, stolarzy, malarzy pokojowych;

11. Szkole zawodowej obróbki stali i żelaza w Steyr dla przemysłów kowali, wyrabiających narzędzia, nożowników i szlifierzy na ostro, ślusarzy i rytowników;

12. Szkole zawodowej ślusarskiej w Ebensee dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy;

13. Szkole zawodowej obróbki drzewa i kamienia w Hallein dla przemysłów stolarzy, tokarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa i kamienia);

14. państwowej Szkole przemysłowej w Solnogradzie dla przemysłów robienia sukien przez ko-

- biety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych, malarzy pokojowych;
15. Szkole zawodowej ślusarstwa w Bruku nad Murem dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy;
16. państwowej Szkole przemysłowej w Gracu dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, stolarzy, malarzy pokojowych;
17. Zakładowi naukowemu i doświadczalnemu dla ręcznej broni palnej w Ferlach dla przemysłu rytowników;
18. państwowej Szkole przemysłowej w Celowcu dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy;
19. Szkole budownictwa i rzemiosła artystycznego w Bielaku dla przemysłów stolarzy, tokarzy, ślusarzy;
20. Szkole zawodowej obróbki drzewa w Koczewie dla przemysłów stolarzy, tokarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa);
21. państwowej Szkole przemysłowej w Lublanie dla przemysłów stolarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa i kamienia), kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy;
22. Szkole zawodowej koszykarstwa we Fogliano dla przemysłu koszykarzy;
23. Szkole zawodowej stolarskiej w Mariano dla przemysłu stolarzy;
24. państwowej Szkole przemysłowej w Tryście dla przemysłów stolarzy, tokarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy kamienia), malarzy pokojowych;
25. Szkole budownictwa i rzemiosła artystycznego w Bocen dla przemysłów ślusarzy, stolarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa i kamienia);
26. Szkole zawodowej obróbki drzewa w Cortina d'Ampezzo dla przemysłów stolarzy, tokarzy;
27. Szkole zawodowej obróbki żelaza i stali we Fulpmes dla przemysłów kowali, wyrabiających narzędzia, nożowników, ślusarzy;
28. Szkole zawodowej stolarstwa w Hall dla przemysłów stolarzy, tokarzy;
29. Szkole rzemiosła budowniczego w Imście dla przemysłów ślusarzy, stolarzy;
30. państwowej Szkole przemysłowej w Insbruku dla przemysłów ślusarzy, odlewaczy kruszców, cyzelerów, rytowników, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa), pokostników i lakierników, malarzy szyldów i napisów, malarzy pokojowych;
31. Szkole budownictwa i rzemiosła artystycznego w Trydencie dla przemysłów ślusarzy, stolarzy;
32. Szkole zawodowej przemysłu łośowego w Bechinie dla przemysłów garncarzy, kaflarzy;
33. Szkole zawodowej obróbki drzewa w Bergrreichensteinie dla przemysłów kowali wozowych, stelmachów, bednarzy, stolarzy, tokarzy, pokostników i lakierników;
34. Szkole zawodowej koszykarstwa w Bleistacie dla przemysłu koszykarzy;
35. Szkole zawodowej obróbki drzewa w Chrudimie dla przemysłów stolarzy, tokarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa);
36. Szkole zawodowej przemysłu artystycznego w Jabłońcu dla przemysłów odlewaczy kruszców, mosiężników, złotników, wyrabiających przedmioty z srebra i jubilerów, paśników, bronzowników, wyrabiających towary galanteryjne metalowe, cyzelerów, rytowników, emaljerów;
37. Szkole zawodowej wyrobu instrumentów muzycznych w Kraślicach dla przemysłu wyrabiających instrumenta dęte;
38. Szkole zawodowej obróbki drzewa w Kralikach dla przemysłów stolarzy, tokarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa);
39. Szkole zawodowej przemysłu szklarskiego w Haida dla przemysłu rytowników szkła, zawodowych malarzy wyrobów przemysłowych (malarzy szkła);
40. Szkole zawodowej rzeźbiarzy i kamieniarzy w Horzycach dla przemysłów rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy kamienia), sztukatorów;
41. Szkole rzemiosła budowniczego w Jaromierzu dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, stolarzy;
42. państwowej Szkole rzemieśniczej w Kładnie dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, stolarzy;
43. państwowej Szkole przemysłowej w Chomutowie dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, odlewaczy kruszców, mechaników;
44. Szkole zawodowej ślusarstwa artystycznego w Kralowym Hradcu dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy;
45. Szkole zawodowej obróbki drzewa w Kinsperku dla przemysłu stolarzy;
46. Szkole zawodowej koszykarstwa w Melniku dla przemysłu koszykarzy;
47. Szkole zawodowej przemysłu metalowego w Nixdorfie dla przemysłów nożowników, ślusarzy, rytowników;
48. państwowej Szkole przemysłowej w Pardubicach dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy;
49. państwowej Szkole przemysłowej w Pilźnie (niemieckiej) dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy;
50. państwowej Szkole przemysłowej w Pilźnie (czeskiej) dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy;

51. państwowej Szkole przemysłowej w Pradze dla przemysłu ślusarzy;
 52. państwowej Szkole przemysłowej w Liберку dla przemysłu kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy;
 53. Szkole zawodowej wyrobu instrumentów muzycznych w Schoenbachu dla przemysłu wyrobienia instrumentów smyczkowych;
 54. Pracowni wzorowej dla koszykarstwa w Sebastianowej Górze dla przemysłu koszykarzy;
 55. Pracowni wzorowej dla koszykarstwa w Zamберку dla przemysłu koszykarzy;
 56. państwowej Szkole przemysłowej w Śmichowie dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, odlewaczy kruszców, mechaników;
 57. Szkole zawodowej przemysłu szklarskiego w Szenowie Kamieniczym dla przemysłów rytowników szkła, zawodowych malarzy wyrobów przemysłowych (malarzy szkła);
 58. Szkole zawodowej obróbki drzewa w Tachowie dla przemysłów stolarzy, tokarzy;
 59. Szkole zawodowej ceramiki i pokrewnych przemysłów artystycznych w Cieplicach-Szenowie dla przemysłu garncarzy;
 60. Szkole budownictwa i rzemiosła artystycznego w Dzieczynie dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, stolarzy, malarzy pokojowych;
 61. Szkole zawodowej oprawy i obróbki drogich kamieni w Turnowie dla przemysłów paśników, cyzelerów, złotników, wyrabiających przedmioty z srebra i jubilerów;
 62. Szkole zawodowej obróbki drzewa w Wolarach dla przemysłów stolarzy, tokarzy;
 63. Szkole zawodowej przemysłu szmuklerskiego w Weipert dla przemysłu szmuklerzy;
 64. Zakładowi naukowemu dla przemysłu tkackiego w Bernie dla przemysłu farbiarzy;
 65. państwowej Szkole przemysłowej w Bernie (niemieckiej) dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, mechaników;
 66. państwowej Szkole przemysłowej w Bernie (czeskiej) dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, mechaników;
 67. państwowej Szkole przemysłowej w Zabrzechu dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy;
 68. Szkole zawodowej przemysłu maszynowego w Przerowie dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy;
 69. Szkole zawodowej obróbki drzewa w Wołoskiem Międzyrzeczu dla przemysłów stolarzy, tokarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa);
 70. Szkole zawodowej przemysłu łożowego w Znojmie dla przemysłu garncarzy;
 71. państwowej Szkole przemysłowej w Bielsku dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, barwiarzy;
 72. Szkole zawodowej obróbki drzewa w Kłomyji dla przemysłów stolarzy, tokarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa);
 73. państwowej Szkole przemysłowej w Krakowie dla przemysłów rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa i kamienia), pokostników, malarzy pokojowych;
 74. państwowej Szkole przemysłowej we Lwowie dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, stolarzy, tokarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa);
 75. Szkole zawodowej obróbki żelaza w Sulkowicach dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, kowali, wyrabiających narzędzia, ślusarzy;
 76. Szkole zawodowej ślusarstwa w Świątnikach górnych dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy;
 77. Szkole zawodowej ślusarstwa w Tarnopolu dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy;
 78. Szkole zawodowej obróbki drzewa w Zakopanem dla przemysłów stolarzy, tokarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa);
 79. państwowej Szkole przemysłowej w Czerniowcach dla przemysłów stolarzy;
 80. Szkole zawodowej obróbki drzewa w Kimpolungu dla przemysłów stolarzy, tokarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa);
 81. Szkole budownictwa i rzemiosła artystycznego w Spalato dla przemysłów stolarzy, rzeźbiarzy (zawodowych rzeźbiarzy drzewa i kamienia), przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych.
- C. Niepaństwowe zakłady przemysłowe:
1. Pracowni wzorowej dla przemysłu żelaznego i stalowego w Waidhofen nad Ipsą dla przemysłów szlifierzy na ostro, kowali, wyrabiających narzędzia, ślusarzy;
 2. Wyższej szkole zawodowej dla przemysłu robienia sukien męskich i kobiecych w Wiedniu, I., Johannesgasse 4., dla przemysłu krawców;
 3. c. k. Zakładowi dla ciemnych w Wiedniu, II. dzielnica, dla przemysłów koszykarzy (ciemnych), szczotkarzy (ciemnych);
 4. Izraelickiemu zakładowi dla ciemnych w Wiedniu, XIX. dzielnica, dla przemysłów koszykarzy (ciemnych), szczotkarzy (ciemnych);
 5. żeńskiej Szkole przemysłowej szycia bielizny i robienia sukien kongregacji pomocy dla dziewcząt w Wiedniu dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

6. żeńskiej Szkole przemysłowej szycia bielizny i robienia sukien Stowarzyszenia kobiet „Samopomoc“ w Wiedniu dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

7. żeńskiej Szkole przemysłowej szycia bielizny i robienia sukien Wiedeńskiego Stowarzyszenia zarobkowego kobiet w Wiedniu dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

8. żeńskiej Szkole przemysłowej szycia bielizny i robienia sukien Zjednoczenia kobiet pracujących w Wiedniu dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

9. żeńskiej Szkole przemysłowej szycia bielizny i robienia sukien fundacy Diehlowskiej w Wiedniu dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

10. żeńskiej Szkole przemysłowej szycia bielizny i robienia sukien w Bruku nad Murem dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

11. żeńskiej Szkole przemysłowej białego szycia i robienia sukien Styryjskiego Związku przemysłowego w Gracu dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do robienia sukien kobiecych i dziecięcych;

12. Zakładowi dla ciemnych Otylji w Gracu dla przemysłów koszykarzy (ciemnych), szcztokarzy (ciemnych);

13. żeńskiej Szkole przemysłowej szycia bielizny i robienia sukien w Marburgu dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

14. żeńskiej Szkole przemysłowej szycia bielizny i robienia Sukien Stowarzyszenia zarobkowego kobiet w Celowcu dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

15. miejskiej Szkole przemysłowej dla dziewcząt szycia bielizny i robienia sukien w Brandysie nad Łabą dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

16. żeńskiej Szkole przemysłowej robienia sukien Stowarzyszenia „Ludmiła“ w Budziejowicach dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

17. żeńskiej Szkole przemysłowej szycia bielizny i robienia sukien Stowarzyszenia zarobkowego kobiet „Ženský výrobní spolek“ w Chrudimie dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

18. Szkole przemysłowej dla dziewcząt szycia bielizny i robienia sukien, należącej do „Ženský Klub“ w Wysokiem Mycie dla przemysłu robienia

sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

19. żeńskiej Szkole przemysłowej szycia bielizny i robienia sukien Stowarzyszenia „Vesna“ w Horzycach dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

20. Szkole przemysłowej dla dziewcząt robienia sukien Stowarzyszenia „Božena Němcová“ w Hronowie dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

21. królewsko-czeskiej krajowej Szkole rzemieślniczej w Młodym Bolesławiu dla przemysłów ślusarzy, stolarzy;

22. miejskiej żeńskiej Szkole przemysłowej szycia bielizny i robienia sukien w Karlinie dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

23. miejskiej żeńskiej Szkole przemysłowej szycia bielizny i robienia sukien w Kolinie dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

24. królewsko-czeskiej krajowej Szkole rzemieślniczej w Kolinie dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, stolarzy;

25. królewsko-czeskiej krajowej Szkole rzemieślniczej w Kutnej Horze dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, stolarzy;

26. królewsko-czeskiej krajowej Szkole rzemieślniczej w Litomyślu dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, stolarzy;

27. miejskiej Szkole przemysłowej dla dziewcząt szycia bielizny i robienia sukien w Nowym Budzowie dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

28. miejskiej Szkole przemysłowej dla dziewcząt szycia bielizny i robienia sukien w Pardubicach dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

29. miejskiej Szkole przemysłowej dla dziewcząt szycia bielizny i robienia sukien w Pisku dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

30. żeńskiej Szkole przemysłowej szycia bielizny i robienia sukien w Prachatycach dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

31. Zakładowi Klary dla ciemnych w Pradze dla przemysłów koszykarzy (ciemnych), szcztokarzy (ciemnych);

32. miejskiej Szkole przemysłowej żeńskiej szycia bielizny i robienia sukien w Pradze dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

33. Szkole przemysłowej dla dziewcząt szycia bielizny i robienia sukien, należącej do „Ženský výrobní spolek český“ w Pradze dla przemysłu

robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

34. miejskiemu Elektrotechnikum w Cieplicach-Szenowic dla przemysłu mechaników;

35. królewsko-czeskiej krajowej Szkole rzemieślniczej w Wolinie dla przemysłów kowali dla prostych wyrobów, ślusarzy, stolarzy;

36. morawsko-śląskiemu Zakładowi dla ciemnych w Bernie dla przemysłów koszykarzy (ciemnych), szczotkarzy (ciemnych);

37. żeńskiej Szkole przemysłowej szycia białej i robienia sukien Stowarzyszenia zarobkowego kobiet w Bernie dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

38. żeńskiej Szkole przemysłowej szycia białej i robienia sukien Stowarzyszenia „Vesna“ w Bernie dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

39. żeńskiej Szkole przemysłowej szycia białej i robienia sukien Stowarzyszenia „Světla“ w Międzyrzeczu Wielkim dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

40. Szkole przemysłowej dla dziewcząt szycia białej i robienia sukien w Brzetysławiu dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

41. żeńskiej Szkole przemysłowej szycia białej i robienia sukien Stowarzyszenia „Dobromila“ w Morawskiej Ostrawie dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

42. żeńskiej Szkole przemysłowej szycia białej i robienia sukien przy „Pottingeum“ w Ołomuńcu dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

43. miejskiej żeńskiej Szkole przemysłowej szycia białej i robienia sukien w Polskiej Ostrawie dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

44. czeskiej Szkole przemysłowej dla dziewcząt szycia białej i robienia sukien, należącej do „Ženský spolek“ w Witkowicach dla przemysłu robienia sukien przez kobiety, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych;

45. krajowej Szkole rzemieślniczej w Drohowsyżu dla przemysłów krawców, szewców;

46. krajowej Szkole zawodowej stelmachów w Grybowie dla przemysłów kowali wozowych, stelmachów;

47. krajowej Szkole zawodowej stelmachów w Grzymałowie dla przemysłu kowali wozowych, stelmachów;

48. krajowej Szkole zawodowej stolarstwa w Kalwarii Zebrzydowskiej dla przemysłu stolarzy;

49. krajowej Szkole zawodowej stelmachów w Kamionce Strumiłowej dla przemysłów kowali wozowych, stelmachów;

50. krajowej Szkole zawodowej szewców w Kołomyji dla przemysłu szewców;

51. krajowej Szkole zawodowej przemysłu łożowego w Kołomyji dla przemysłu garniegarzy (zdunów);

52. krajowemu Kursowi centralnemu dla koszykarstwa we Lwowie dla przemysłu koszykarzy;

53. krajowej Szkole zawodowej stolarstwa w Stanisławowie dla przemysłów stolarzy, tokarzy;

54. krajowej Szkole zawodowej szewstwa w Starym Sączu dla przemysłu szewców;

55. krajowej Szkole zawodowej stelmachów w Tłumaczu dla przemysłów kowali wozowych, stelmachów;

56. krajowej Szkole zawodowej szewców w Witkowie dla przemysłu szewców;

57. krajowej Pracowni wzorowej dla stolarstwa, lokarstwa, snycerstwa w drzewie i ozdobnego obrabiania kruszców w Wyżnicy dla przemysłu stolarzy, tokarzy;

58. Szkole zawodowej rysunków przemysłowych fundacji Bakmaza w Zadarze dla przemysłu stolarzy.

§ 2.

Dla wymienionych w § 1. zakładów dla popierania przemysłu przepisuje się regulamin egzaminów, podany niżej w załączniku A, zaś dla wymienionych w § 1. przemysłowych zakładów naukowych, regulamin egzaminu, podany niżej w załączniku B.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Roessler wtr.

Trnka wtr.

Załącznik A

rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 7. sierpnia 1912, dotyczącego nadania poszczególnym zakładom prawa odbywania egzaminów na majstrów.

Regulamin egzaminu na majstra w zakładach dla popierania przemysłu.

§ 1.

Ustanowienie komisji egzaminacyjnej i jej zakresu działania.

Na zasadzie nadanego zakładowi (nazwa zakładu) w rozporządzeniem ministeryalnym z dnia, Dz. u. p. Nr., prawa odbywania egzaminów na majstrów ustanawia się komisję egzaminacyjną, która ma odbywać egzamina na majstrów dla przemysłu (przemysłów) rękodzielniczego (rękodzielniczych).....

§ 2.

Skład komisji egzaminacyjnej.

Komisja egzaminacyjna składa się z przewodniczącego oraz trzech członków.

Przewodniczącego mianuje na wniosek dyrekcji zakładu na trzy lata polityczna władza krajowa, która może ustanowić także jednego lub kilku zastępców.

Jednym z członków komisji musi być znawca prowadzenia ksiąg i rachunków, wydelegowany do komisji przez dyrekcję zakładu.

Dwóch innych członków komisji wybiera przewodniczący komisji egzaminacyjnej z osobnych spisów, sporządzanych co trzy lata przez dyrekcję

zakładu. Jeden z tych spisów powinien zawierać wykaz tych osób, biegłych w swym zawodzie, które dyrekcja zakładu uważa za szczególnie uzdolnione; inne spisy powinny zawierać oddzielnie dla poszczególnych rodzajów przemysłu wykazy rzemieślników, wybranych na trzy lata przez odnośne stowarzyszenia (zgromadzenia stowarzyszeń) w siedzibie zakładu.

Członek komisji, wybrany z wspomnianych na ostatku spisów, musi wykonywać samoistnie ten przemysł, dla którego odbywa się egzamin na majstra.

Blizcy krewni lub powinowaci, pracodawca lub wspólnik kandydata w przedsiębiorstwie, jakoteż w ogóle wszystkie te osoby, co do których zachodzą okoliczności, mogące wzbudzić wątpliwości co do zupełnej ich bezstronności, wyłączone są od współdziałania przy egzaminie.

Władza przemysłowa może w celu wykonywania nadzoru nad prawidłowością postępowania wydelegować do komisji egzaminacyjnej zastępcę, który ma prawo sprzeciwiania się uchwałom komisji egzaminacyjnej, szczególnie co do wyniku egzaminu (§ 16.). Sprzeciw taki rozstrzyga władza przemysłowa pierwszej instancji.

Przewodniczący lub znawca prowadzenia ksiąg i rachunków muszą posiadać uzdolnienie do egzaminowania z przepisów ustawowych w sprawach przemysłu (§ 14.).

Przewodniczący ślubuje przed władzą przemysłową pierwszej instancji przez podanie ręki, że będzie spełniał swe obowiązki sumiennie i bez-

stronnie. To samo przyrzeczenie składają inni członkowie komisji egzaminacyjnej przed dyrektorem zakładu.

Komisya egzaminacyjna ma swoją siedzibę w miejscu, gdzie się znajduje zakład.

§ 3.

Zgłoszenia się do egzaminu.

Prośbę o dopuszczenie do egzaminu należy wystosować do dyrekcyi zakładu, która oddaje ją przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej.

Prośba ta jest wolna od stempla i należy do niej dołączyć:

1. krótki, własnoręcznie napisany życiorys kandydata;

2. metrykę chrztu lub urodzin;

3. dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki, to jest świadectwa nauki oraz świadectwo złożenia egzaminu na czeladnika, świadectwo wyzolenia lub dyplom na czeladnika (§ 104 ordynacyi przemysłowej), świadectwo przemysłowego zakładu naukowego, zastępujące prawidłowe ukończenie stosunku nauki (§ 14 a, ustęp 1., ordynacyi przemysłowej);

4. potwierdzone w przepisany sposób (§ 14., ustęp 3., ordynacyi przemysłowej) świadectwa przynajmniej trzyletniej pracy w charakterze czeladnika (pomocnika), względnie robotnika fabrycznego w tym przemyśle, dla którego ma być złożony egzamin na majstra, lub równoznaczne z temi świadectwami dowody zatrudnienia (§ 14. b, ustęp 1. i 2., ordynacyi przemysłowej), względnie świadectwo takiego przemysłowego zakładu naukowego, do którego uczęszczanie z pomyślnym wynikiem zastępuje całkowicie lub częściowo przepisane zatrudnienie w charakterze czeladnika (§ 14. a, ustęp 2., 3. i 4., ordynacyi przemysłowej);

5. świadectwa innych jeszcze przemysłowych zakładów naukowych, do których ewentualnie kandydat uczęszczał;

6. dowód złożenia opłaty egzaminacyjnej.

Samoistni rękodzielnicy, zgłaszający się do składania egzaminu na majstra, winni zamiast dowodów, wymienionych w punkcie 3. i 4., przedłożyć kartę przemysłową, zastępcy (kierownicy przedsiębiorstwa) i dzierżawcy dekret władzy, którym przyjęto do wiadomości ich ustanowienie.

W prośbie należy także wymienić stowarzyszenie przemysłowe, którego kandydat jest ewentualnie członkiem lub do którego przynależy, tudzież termin (§ 5.), w którym kandydat chce złożyć egzamin.

§ 4.

Dopuszczenie do egzaminu.

Przewodniczący komisji egzaminacyjnej rozstrzyga o dopuszczeniu kandydatów do egzaminu na majstra.

W tym celu winien przewodniczący przede wszystkim stwierdzić, czy komisya egzaminacyjna ze względu na rzemiosło, dla którego kandydat chce złożyć egzamin na majstra, jest uprawniona do odbycia tegoż, w razie wątpliwości winien zwrócić się do władzy przemysłowej pierwszej instancyi, a w razie, jeżeli zachodzi niewłaściwość, odesłać odnośną prośbę dyrekcyi zakładu, która ma zawiadomić kandydata w sposób odpowiedni.

Jeżeli komisya egzaminacyjna jest właściwą, wówczas winien przewodniczący zbadać, czy kandydat przedłożył załączniki prośby, wymienione w § 3. Jeżeli bez widocznego powodu brakuje tych załączników zupełnie lub częściowo, wówczas musi się wezwać kandydata przed dopuszczeniem do egzaminu, aby je dodatkowo przedłożył. Jeżeli on nie uskutečni tego uzupełnienia w ciągu wyznaczonego mu terminu, wówczas nie należy uwzględnić jego prośby o dopuszczenie do egzaminu na majstra, trzymając się drogi, wskazanej w poprzednim ustępie.

Jeżeli co do prośby, zawierającej zgłoszenie się, uczyniono zadość warunkom z § 3., wówczas winien przewodniczący zbadać na podstawie załączników prośby, czy kandydat posiada osobiste uzdolnienie do dopuszczenia go do egzaminu.

To osobiste uzdolnienie posiadają:

1. osoby, które wykonują rzemiosło, dla którego chcą zdać egzamin na majstra, samoistnie lub jako zastępcy (kierownicy przedsiębiorstwa) lub dzierżawcy;

2. osoby, które po prawidłowym ukończeniu stosunku nauki, względnie po złożeniu egzaminu na czeladnika lub po ukończeniu z pomyślnym wynikiem takiego przemysłowego zakładu naukowego, którego świadectwa zastępują dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki (§ 14. a, ustęp 1., ordynacyi przemysłowej i rozporządzenie ministeryalne z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193.), były zatrudnione co najmniej przez trzy lata jako czeladnicy (pomocnicy), względnie jako robotnicy fabryczni w tem rzemiosle, dla którego mają złożyć egzamin na majstra, lub mogą wykazać swoje zatrudnienie równoznaczne z zatrudnieniem czeladnika po myśli postanowień § 14. b ordynacyi przemysłowej.

Dowód trzyletniego zatrudnienia w charakterze czeladnika można całkowicie lub częściowo zastąpić świadectwem uczęszczania do pewnych oznaczonych przemysłowych zakładów naukowych (§ 14. a, ustęp 2., 3. i 4., ordynacyi przemysłowej i rozporządzenie ministeryalne z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193.). Co do kandydatów, którzy ukończyli prawidłowo czas nauki już przed dniem 16. lutego 1908, opada warunek złożenia egzaminu na czeladnika;

3. kobiety, które mogą przedłożyć przewidziany w § 14. d, ustęp 3., ordynacyi przemysłowej dowód

uzdolnienia do przemysłu robienia sukien, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych*).

Jeżeli na podstawie zbadania załączników prośby okaże się osobiste uzdolnienie kandydata, wówczas należy zawiadomić kandydata drogą, oznaczoną w ustępie 2., o dopuszczeniu go do egzaminu i oznaczyć termin tegoż.

Jeżeli osobistego uzdolnienia kandydata nie wykazano, wówczas winien tenże tą samą drogą otrzymać odmowną rezolucję.

Przeciw rezolucyom, niedopuszczającym do egzaminu na majstra, nie przysługuje kandydatom żaden środek prawny.

§ 5.

Czas składania egzaminów.

Dyrekcya zakładu obowiązana jest oznaczyć w porozumieniu z przewodniczącym komisji egzaminacyjnej regularnie powtarzające się terminy do egzaminu na majstra i ogłosić je w sposób, odpowiadający miejscowym zwyczajom. Wyznaczone w ten sposób terminy powinien w regule przedzielać czasokres najwyżej trzymiesięczny.

Przewodniczący powinien zaprosić do egzaminu członków komisji egzaminacyjnej co najmniej na 14 dni przed terminem.

W jednym dniu nie powinno się w regule egzaminować więcej jak sześciu kandydatów.

§ 6.

Oplaty egzaminacyjne.

Każdy kandydat winien przed wniesieniem prośby o dopuszczenie do egzaminu na majstra przesłać dyrekcji zakładu opłatę egzaminacyjną w kwocie 40 K.

Opłatę egzaminacyjną należy zwrócić proszącemu na jego koszt,

1. jeżeli nie dopuszcza się go do egzaminu,

2. jeżeli kandydat odstępkuje od egzaminu a oświadczenie jego nadejdzie do przewodniczącego komisji egzaminacyjnej najpóźniej na trzy dni przed terminem egzaminu.

We wszystkich innych przypadkach nie zwraca się opłaty egzaminacyjnej.

Przy powtórzeniu całego egzaminu należy płatę egzaminacyjną złożyć ponownie; jeżeli kandydata uwolniono od powtórzenia egzaminu praktycznego (§ 17.), wówczas może dyrekcya zakładu na jego prośbę zezwolić na stosowne zmniejszenie opłaty za egzamin powtórny.

*) Postanowienie to odnosi się tylko do tych zakładów, którym nadaje się prawo odbywania egzaminów na majstrów dla przemysłu robienia sukien.

Prośby o uwolnienie od opłaty egzaminacyjnej lub o jej zwrot rozstrzyga dyrekcya zakładu.

§ 7.

Postępowanie przy egzaminie.

Egzamin na majstra jest tajny i dzieli się na część praktyczną i teoretyczną.

Egzamin praktyczny.

§ 8.

Egzamin praktyczny polega z reguły na zrobieniu dzieła mistrzowskiego, przy rzemiosłach zaś, które z istoty swej do tego się nie nadają, na dostarczeniu próby pracy i na sporządzeniu rysunków i planów.

Komisya wyznacza dzieło mistrzowskie, a kandydata należy o tem zawiadomić w odpowiednim czasie przed terminem egzaminu. Na dzieło mistrzowskie należy wybrać jakiś przedmiot, nadający się do praktycznego użytku, przy którego zrobieniu kandydat może wykazać uzdolnienie do samodzielnego wykonywania zwykłych robót w swoim rzemiosle. Wykonanie dzieła mistrzowskiego nie powinno ani potrzebować znacznego nakładu czasu i kosztów, ani wymagać od kandydata nadwyzyczajnego wysiłku.

§ 9.

Komisya egzaminacyjna ma oznaczyć miejsce, gdzie należy wykonać dzieło mistrzowskie, oraz czas, w ciągu którego należy je skończyć. Przewodniczący winien powierzyć poszczególnym członkom komisji egzaminacyjnej nadzór nad kandydatem podczas pracy nad dziełem mistrzowskim. Jeżeli żaden z członków nie mieszka w miejscu, gdzie się dzieło ma wykonać, wówczas może on zlecić nadzór także innym zdatnym samoistnym rzemieślnikom z tego samego zawodu. Do osób na ostatku wspomnianych odnoszą się te same przyczyny wyłączenia co do członków komisji egzaminacyjnej (§ 2., ustęp 6.).

Osoby, którym powierzono nadzór nad kandydatem, winny najpóźniej do terminu egzaminu złożyć przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej pisemne sprawozdanie o tem, czy kandydat wykonał dzieło mistrzowskie samodzielnie i bez obcej pomocy i jakiego czasu potrzebował na ukończenie dzieła mistrzowskiego. Także inni członkowie komisji egzaminacyjnej mają prawo przekonać się każdego czasu osobiście o postępie pracy nad dziełem mistrzowskim.

§ 10.

Kandydat obowiązany jest w czasie, wyznaczonym na ukończenie dzieła mistrzowskiego, oddać przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej dzieło to wraz z należącymi do niego szkicami, rysunkami, wzorami itp., tudzież napisane przez siebie sprawozdanie, które winno wymieniać użyte surowce lub półfabrykaty, sposób przerobienia, w końcu zaś winno zawierać obliczenie kosztów. Równocześnie powinien kandydat dać na piśmie zapewnienie, że dzieło mistrzowskie, rysunki i obliczenie kosztów, które to ostatnie prace można wykonać także poza pracownią, przeznaczoną na robienie dzieła mistrzowskiego, wykonał samouistnie i bez obcej pomocy. Jeżeli mu udzielano pomocy, powinien wskazać, na czym ona polegała.

Komisja egzaminacyjna może udzielić odpowiedniego terminu dodatkowego do ukończenia dzieła mistrzowskiego. Przewodniczący powinien w każdym razie uwzględnić prośbę o to, jeżeli choroba, nieprzewidziane przeszkody podczas pracy lub inne okoliczności, od których kandydat nie mógł się uchronić, przeszkodziły mu w ukończeniu dzieła mistrzowskiego w należyłym czasie.

Przepisy §§ 8., 9. i 10. należy stosować analogicznie wtedy, jeżeli praktyczny egzamin na majstra polega na dostarczeniu próby pracy. Próbę pracy należy wykonać, o ile możności, przed komisją egzaminacyjną.

Dzieło mistrzowskie przechodzi po ukończeniu całego egzaminu na własność kandydata.

Egzamin teoretyczny.

§ 11.

Egzamin teoretyczny ma się odbywać w obecności co najmniej trzech członków komisji i ma obejmować:

1. wiadomości zawodowe (§ 12.);
2. prowadzenie ksiąg i rachunków;
3. ustawowe przepisy o sprawach przemysłu.

Egzamin z wiadomości zawodowych oraz z prowadzenia ksiąg i rachunków odbywa się po części pisemnie, po części ustnie, egzamin zaś z przepisów ustawowych tylko ustnie.

Egzamin teoretyczny nie może w całości zająć więcej czasu jak 1 1/2 godziny.

§ 12.

Egzamin z wiadomości zawodowych ma w szczególności udowodnić, że kandydat posiada dostateczne

wiadomości o najważniejszych i najbardziej używanych surowcach, półfabrykatak i materiałach pomocniczych, o tem, skąd się je bierze i o ich cenach, o postępowaniu przy robocie, o najważniejszych narzędziach, maszynach, urządzeniach, przyrządach i motorach, jakoteż o obchodzeniu się z nimi oraz o połączonym z robotą nakładzie czasu i kosztów. Rozpoczyna się on z reguły omówieniem dzieła mistrzowskiego lub próby pracy, należących do tego rysunków i obliczenia kosztów, w dalszym ciągu zaś powinien objąć czysto zawodowo-techniczne sprawy odnośnego rzemiosła.

§ 13.

Egzamin z prowadzenia ksiąg i rachunków ma obejmować znajomość prostej buchalterii, ogólnych prawideł obrotu wekslowego oraz urządzeń pocztowych kas oszczędności. Nawiązując do tego egzaminu, należy dać krótkie zadanie z dziedziny korespondencji przemysłowej.

§ 14.

Egzamin z znajomości ustaw ma obejmować zbadanie najprostszycy zasadniczych wiadomości o odnoszących się do danego rękodzielniczego przemysłu przepisach z dziedziny spraw przemysłu (między niemi w szczególności także spraw stowarzyszeń przemysłowych) oraz ochrony robotników.

§ 15.

Odstąpienie od egzaminu.

Jeżeli kandydat, mimo że nie doznał nagłych przeszkód, nie ukończył w należyłym czasie dzieła mistrzowskiego albo nie jawił się w terminie do egzaminu lub nie jawił się w należyłym czasie, wówczas przyjmuje się, że odstąpił dobrowolnie od egzaminu w tym terminie.

Ocenięcie przeszkód należy do przewodniczącego komisji egzaminacyjnej. Jeżeli jednakowoż dzieła mistrzowskiego nie ukończono w ciągu terminu, przeznaczonego na jego wykonanie, względnie w ciągu terminu dodatkowego w każdym jego szczególe, może komisja egzaminacyjna na skutek prośby, wniesionej przez kandydata, zezwolić na składanie egzaminu teoretycznego.

§ 16.

Wyniki egzaminu.

Po ukończeniu egzaminu, którego przebieg winien być uwidoczniiony w protokole, podpisanym przez wszystkich członków komisji egzaminacyjnej,

uchwała komisya egzaminacyjna większością głosów w obecności co najmniej trzech członków, oraz opierając się na ogólnym wyniku praktycznego i teoretycznego egzaminu, czy egzamin należy uznać za złożony lub niezłożony. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Przewodniczący winien oznajmić egzaminowanemu wynik („złożył“ lub „nie złożył“ bez dalszej noty) na końcu egzaminu przed zgromadzoną komisją egzaminacyjną.

W razie zdania egzaminu wydaje się egzaminowanemu równocześnie z oznajmieniem wyniku świadectwo z egzaminu, podpisane przez przewodniczącego i co najmniej jednego członka komisji egzaminacyjnej.

Jeżeli egzaminu nie złożono, natenczas winien przewodniczący oznajmić egzaminowanemu, w jakim kierunku uznano jego wiadomości za niewystarczające; w protokole należy osobno uwidocznnić, czy dzieło mistrzowskie uznano za dostateczne lub nie.

Egzaminowanemu nie przysługuje prawo żalenia się przeciw uchwale komisji egzaminacyjnej co do wyniku egzaminu.

Bezpośrednio po ukończeniu egzaminu należy za potwierdzeniem odbioru wydać egzaminowanemu przedłożone załączniki próby.

§ 17.

Powtórzenie egzaminu.

Egzamin można powtarzać dowolną ilość razy, jednakowoż zawsze po upływie co najmniej trzymiesięcznego czasokresu. Jeżeli przy powtarzaniu egzaminu przed tą samą komisją powziąć można z protokołu poprzedniego egzaminu, że wykonane wówczas dzieło mistrzowskie uznano za dostateczne, natenczas kandydat jest uwolniony od ponownego wykonania dzieła mistrzowskiego.

§ 18.

Odszkodowanie dla członków komisji egzaminacyjnej.

Czynność przewodniczącego oraz członków komisji egzaminacyjnej jest urzędem honorowym, jednakowoż należy się przewodniczącemu za każdy dzień egzaminu odszkodowanie w kwocie 20 K, zaś każdemu członkowi komisji egzaminacyjnej za każdy dzień egzaminu odszkodowanie w kwocie 10 K.

Należytości te ponosi zakład oraz winien wypłacić je bezpośrednio uprawnionym do poboru.

§ 19.

Koszta egzaminu.

Materyały, potrzebne do wykonania dzieła mistrzowskiego, winien kandydat według wskazówek przewodniczącego dostarczyć z własnych funduszów. Wyjątkowo może mu zakład naukowy odstąpić poszczególne materyały za zwrotem kosztów.

Zakład ponosi wszystkie koszta, narosłe wskutek przygotowania i odbycia egzaminu na majstra, natomiast na rzecz zakładu idą wszystkie złożone opłaty egzaminacyjne.

§ 20.

Prowadzenie spraw.

Przewodniczący załatwia bieżące sprawy komisji egzaminacyjnej.

Dla wszystkich wygotowań z wyjątkiem protokołów egzaminu i świadectw wystarcza podpis przewodniczącego.

Akta egzaminacyjne należy przechować a wszystkie zgłoszenia i egzamina wciągać do przeznaczanego na to bieżącego rejestru, który należy zamykać każdego roku.

Załącznik B

rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 7. sierpnia 1912, dotyczącego nadania poszczególnym zakładom prawa odbywania egzaminów na majstrów.

Regulamin egzaminu na majstra w przemysłowych zakładach naukowych.

§ 1.

Ustanowienie komisji egzaminacyjnej i jej zakresu działania.

Na zasadzie nadanego zakładowi (nazwa zakładu) w rozporządzeniem ministeryalnem z dnia , Dz. u. p. Nr. prawa odbywania egzaminów na majstrów ustanawia się komisję egzaminacyjną, która ma odbywać egzamina na majstrów dla przemysłu (przemysłów) rękodzielniczego (rękodzielniczych)

§ 2.

Skład komisji egzaminacyjnej.

Komisja egzaminacyjna składa się z przewodniczącego oraz trzech członków.

Przewodniczącego mianuje na wniosek dyrekcji zakładu na trzy lata polityczna władza krajowa, która może ustanowić także jednego lub kilku zastępców.

Jednym z członków komisji musi być znawca prowadzenia ksiąg i rachunków lub nauczyciel przedmiotów z dziedziny przemysłu i kupiectwa w zakładzie naukowym.

Dwóch innych członków komisji wybiera przewodniczący komisji egzaminacyjnej z osobnych spisów, sporządzanych co trzy lata przez dyrekcję (kierownictwo) zakładu. Jeden z tych spisów powinien zawierać wykaz tych osób, biegłych w swym zawodzie, które dyrekcja (kierownictwo) zakładu uważa za szczególnie uzdolnione; inne spisy powinny zawierać oddzielnie dla poszczególnych rodzajów przemysłu wykazy rzemieślników, wybranych na trzy lata przez odnośne stowarzyszenia (zgrupowania stowarzyszeń) w siedzibie zakładu.

Członek komisji, wybrany z wspomnianych na ostatku spisów, musi wykonywać samoistnie ten przemysł, dla którego odbywa się egzamin na majstra.

Blizy krewni lub powinowaci, pracodawca lub wspólnik kandydata w przedsiębiorstwie, jakoteż w ogóle wszystkie te osoby, co do których zachodzą okoliczności, mogące wzbudzić wątpliwości co do zupełnej ich bezstronności, wyłączone są od współdziałania przy egzaminie.

Władza przemysłowa może w celu wykonywania nadzoru nad prawidłowością postępowania wydelegować do komisji egzaminacyjnej zastępcę, który ma prawo sprzeciwiania się uchwałom komisji egzaminacyjnej, szczególnie co do wyniku egzaminu (§ 16.). Sprzeciw taki rozstrzyga władza przemysłowa pierwszej instancji.

Z ustawowych przepisów w sprawach przemysłu winien egzaminować przewodniczący, ewentualnie zaś znawca rachunkowości (nauczyciel przedmiotów z dziedziny przemysłu i kupiectwa).

Przewodniczący ślubuje przed władzą przemysłową pierwszej instancyi przez podanie ręki, że będzie spełniał swe obowiązki sumiennie i bezstronnie. To samo przyrzeczenie składają inni członkowie komisji egzaminacyjnej przed przewodniczącym komisji egzaminacyjnej.

Komisya egzaminacyjna ma swoją siedzibę w miejscu, gdzie się znajduje zakład naukowy.

§ 3.

Zgłoszenia się do egzaminu.

Prośbę o dopuszczenie do egzaminu należy wystosować do dyrekcji (kierownictwa) zakładu, która (które) oddaje ją przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej.

Prośba ta jest wolną od stempla i należy do niej dołączyć:

1. krótki, własnoręcznie napisany życiorys kandydata;

2. metrykę chrztu lub urodzin;

3. dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki, to jest świadectwa nauki oraz świadectwo złożenia egzaminu na czeladnika, świadectwo wyzwolenia lub dyplom na czeladnika (§ 104. ordynacji przemysłowej), świadectwo przemysłowego zakładu naukowego, zastępujące prawidłowe ukończenie stosunku nauki (§ 14. a, ustęp 1., ordynacji przemysłowej);

4. potwierdzone w przepisany sposób (§ 14. a, ustęp 3., ordynacji przemysłowej) świadectwa przynajmniej trzyletniej pracy w charakterze czeladnika (pomocnika), względnie robotnika fabrycznego w tym przemyśle, dla którego ma być złożonym egzamin na majstra, lub równoznaczne z temi świadectwami dowody zatrudnienia (§ 14. b, ustęp 1. i 2., ordynacji przemysłowej), względnie świadectwo takiego przemysłowego zakładu naukowego. do którego uczęszczanie z pomyślnym wynikiem zastępuje całkowicie lub częściowo przepisane zatrudnienie w charakterze czeladnika (§ 14. a, ustęp 2. 3. i 4., ordynacji przemysłowej);

5. świadectwa innych jeszcze przemysłowych zakładów naukowych, do których ewentualnie kandydat uczęszczał;

6. dowód złożenia opłaty egzaminacyjnej.

Samoistni rękodzielnicy, zgłaszający się do składania egzaminu na majstra, winni zamiast dowodów, wymienionych w punkcie 3. i 4., przedłożyć kartę przemysłową, zastępcy (kierownicy przedsiębiorstwa) i dzierżawcy dekret władzy, którym przyjęto do wiadomości ich ustanowienie.

W prośbie należy także wymienić stowarzyszenie przemysłowe, którego kandydat jest ewentualnie członkiem lub do którego przynależy, tudzież termin (§ 5.), w którym kandydat chce złożyć egzamin.

§ 4.

Dopuszczenie do egzaminu.

Przewodniczący komisji egzaminacyjnej rozstrzyga o dopuszczeniu kandydatów do egzaminu na majstra.

W tym celu winien przewodniczący przede wszystkim stwierdzić, czy komisya egzaminacyjna ze względu na rzemiosło, dla którego kandydat chce złożyć egzamin na majstra, jest uprawniona do odbycia tegoż. w razie wątpliwości winien zwrócić się do władzy przemysłowej pierwszej instancyi, a w razie, jeżeli zachodzi niewłaściwość, odesłać odnośną prośbę dyrekcji (kierownictwu) zakładu, która (które) ma zawiadomić kandydata w sposób odpowiedni.

Jeżeli komisya egzaminacyjna jest właściwą, wówczas winien przewodniczący zbadać, czy kandydat przedłożył załączniki prośby, wymienione w § 3. Jeżeli bez widocznego powodu brakuje tych załączników zupełnie lub częściowo, wówczas musi się wezwać kandydata przed dopuszczeniem do egzaminu, aby je dodatkowo przedłożył. Jeżeli on nie skutecznie tego uzupełnienia w ciągu wyznaczonego mu terminu, wówczas nie należy uwzględnić jego prośby o dopuszczenie do egzaminu na majstra, trzymając się drogi, wskazanej w poprzednim ustępie.

Jeżeli co do prośby, zawierającej zgłoszenie się, uczyniono zadość warunkom z § 3., wówczas winien przewodniczący zbadać na podstawie załączników prośby, czy kandydat posiada osobiste uzdolnienie do dopuszczenia go do egzaminu.

To osobiste uzdolnienie posiadają:

1. osoby, które wykonują rzemiosło, dla którego chcą zdać egzamin na majstra, samoistnie lub jako zastępcy (kierownicy przedsiębiorstwa) lub dzierżawcy;

2. osoby, które po prawidłowym ukończeniu stosunku nauki, względnie po złożeniu egzaminu na czeladnika lub po ukończeniu z pomyślnym wynikiem takiego przemysłowego zakładu naukowego, którego świadectwa zastępują dowód prawidłowego ukończenia stosunku nauki (§ 14. a, ustęp 1., ordynacji przemysłowej i rozporządzenie ministeryalne z dnia 27. lipca 1907. Dz. u. p. Nr. 193.), były zatrudnione co najmniej przez trzy lata jako czeladnicy (pomocnicy), względnie jako robotnicy fabryczni w tem rzemiosle, dla którego mają złożyć egzamin na majstra, lub mogą wykazać swoje zatrudnienie równoznaczne z zatrudnieniem czeladnika po myśli postanowień § 14. b ordynacji przemysłowej.

Dowód trzyletniego zatrudnienia w charakterze czeladnika można całkowicie lub częściowo zastąpić świadectwem uczęszczania do pewnych oznaczonych przemysłowych zakładów naukowych (§ 14. a, ustęp 2. 3. i 4., ordynacyi przemysłowej i rozporządzenie ministerjalne z dnia 27. lipca 1907. Dz. u. p. Nr. 193.);

3.*) kobiety, które mogą przedłożyć przewidziany w § 14. d, ustęp 3., ordynacyi przemysłowej dowód uzdolnienia do przemysłu robienia sukien, ograniczonego do sukien kobiecych i dziecięcych.

Co do kandydatów, którzy już ukończyli przewidziany czas nauki przed dniem 16. lutego 1908, odpada warunek złożenia egzaminu na czeladnika.

Jeżeli na podstawie zbadania załączników prośby okaże się osobiste uzdolnienie kandydata, wówczas należy zawiadomić kandydata drogą, oznaczoną w ustępie 2., o dopuszczeniu go do egzaminu i oznaczyć termin tegoż.

Jeżeli osobistego uzdolnienia kandydata nie wykazano, wówczas winien tenże tą samą drogą otrzymać odmowną rezolucyę.

Przeciw rezolucyom, niedopuszczającym do egzaminu na majstra, nie przysługuje kandydatom żaden środek prawny.

§ 5.

Czas składania egzaminów.

Dyrekcya (kierownictwo) zakładu obowiązana jest wyznaczyć w porozumieniu z przewodniczącym komisji egzaminacyjnej w roku najwyżej dwa terminy do egzaminu na majstra i ogłosić je w sposób, odpowiadający miejscowym zwyczajom. Wyznaczone w ten sposób terminy musi z reguły przedzielać co najmniej trzymiesięczny czasokres; nie można jednak wyznaczać terminu w czasie przepisanych dla szkoły ferii.

Przewodniczący powinien zaprosić do egzaminu członków komisji egzaminacyjnej co najmniej na 14 dni przed terminem.

W jednym dniu, przeznaczonym na egzamina, nie powinno się w regule egzaminować więcej jak sześciu kandydatów.

§ 6.

Opłaty egzaminacyjne.

Każdy kandydat winien przed wniesieniem prośby o dopuszczenie do egzaminu na majstra przesłać dyrekcji (kierownictwu) zakładu opłatę egzaminacyjną w kwocie 40 K.

*) Postanowienie to odnosi się tylko do tych zakładów, którym nadaje się prawo odbywania egzaminów na majstrów dla przemysłu robienia sukien.

Opłatę egzaminacyjną należy zwrócić proszącemu na jego koszt:

1. jeżeli nie dopuszcza się go do egzaminu,

2. jeżeli kandydat od egzaminu odstępuje a oświadczenie jego nadejdzie do przewodniczącego komisji egzaminacyjnej najpóźniej na trzy dni przed terminem egzaminu.

W wszystkich innych przypadkach nie zwraca się opłaty egzaminacyjnej.

Przy powtórzeniu całego egzaminu należy opłatę egzaminacyjną złożyć ponownie; jeżeli kandydata uwolniono od powtórzenia egzaminu praktycznego (§ 17.), wówczas może przewodniczący komisji egzaminacyjnej na jego prośbę zezwolić na stosowne zmniejszenie opłaty za egzamin powtórny.

Prośby o uwolnienie od opłaty egzaminacyjnej lub o jej zwrot rozstrzyga przewodniczący komisji egzaminacyjnej.

§ 7.

Postępowanie przy egzaminie.

Egzamin na majstra jest tajny i dzieli się na część praktyczną i teoretyczną.

§ 8.

Egzamin praktyczny.

Egzamin praktyczny polega z reguły na zrobieniu dzieła mistrzowskiego, przy rzemiosłach zaś, które z istoty swej do tego się nie nadają, na dostarczeniu próby pracy i na sporządzeniu rysunków i planów.

Komisya wyznacza dzieło mistrzowskie, a kandydata należy o tem zawiadomić w odpowiednim czasie przed terminem egzaminu. Na dzieło mistrzowskie należy wybrać jakiś przedmiot, nadający się do praktycznego użytku, przy którego zrobieniu kandydat może wykazać uzdolnienie do samodzielnego wykonywania zwykłych robót w swoim rzemiośle. Wykonanie dzieła mistrzowskiego nie powinno ani potrzebować znacznego nakładu czasu i kosztów, ani wymagać od kandydata nadzwyczajnego wysiłku.

§ 9.

Dzieło mistrzowskie należy robić w pracowni szkolnej. Komisya egzaminacyjna wyznacza na podstawie czasu trwania dziennej pracy, oznaczonego w porozumieniu z dyrektorem (kierownikiem) zakładu, termin, do którego należy ukończyć dzieło mistrzowskie. Przewodniczący winien powierzyć poszczególnym członkom komisji egzaminacyjnej nadzór nad kandydatem podczas pracy nad dziełem mistrzowskiem.

Osoby, którym powierzono nadzór nad kandydatem, winny najpóźniej do terminu egzaminu złożyć przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej pisemne sprawozdanie o tem, czy kandydat wykonał dzieło mistrzowskie samodzielnie i bez obcej pomocy i jakiego czasu potrzebował na ukończenie dzieła mistrzowskiego. Także inni członkowie komisji egzaminacyjnej mają prawo przekonać się każdego czasu osobiście o postępie pracy nad dziełem mistrzowskim.

§ 10.

Kandydat obowiązany jest w czasie, wyznaczonym na ukończenie dzieła mistrzowskiego, oddać przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej dzieło to wraz z należącymi do niego szkicami, rysunkami, wzorami itp., tudzież napisane przez siebie sprawozdanie, które winno wymieniać użyte surowce lub półfabrykaty, sposób przerobienia, w końcu zaś winno zawierać obliczenie kosztów. Równocześnie winien kandydat dać na piśmie zapewnienie, że dzieło mistrzowskie, rysunki i obliczenie kosztów, które to ostatnie prace można wykonać także poza pracownią szkolną, wykonał samoistnie i bez obcej pomocy. Jeżeli mu udzielono pomocy, powinien wskazać, na czem ona polegała.

Komisja egzaminacyjna może udzielić odpowiedniego terminu dodatkowego do ukończenia dzieła mistrzowskiego. Przewodniczący powinien w każdym razie uwzględnić prośbę o to, jeżeli choroba, nieprzewidziane przeszkody podczas pracy lub inne okoliczności, od których kandydat nie mógł się uchronić, przeszkodziły mu w ukończeniu dzieła mistrzowskiego w należyтым czasie.

Przepisy §§ 8., 9. i 10. należy stosować analogicznie wtedy, jeżeli praktyczny egzamin na majstra polega na dostarczeniu próby pracy. Próbę pracy należy wykonać, o ile możliwości, przed komisją egzaminacyjną.

Dzieło mistrzowskie przechodzi po ukończeniu całego egzaminu na własność kandydata.

Egzamin teoretyczny.

§ 11.

Egzamin teoretyczny ma się odbywać w obecności co najmniej trzech członków komisji i ma obejmować:

1. wiadomości zawodowe (§ 12.);
2. prowadzenie ksiąg i rachunków;
3. ustawowe przepisy o sprawach przemysłu.

Egzamin z wiadomości zawodowych oraz z prowadzenia ksiąg i rachunków odbywa się po części pisemnie, po części ustnie, egzamin zaś z przepisów ustawowych tylko ustnie.

Egzamin teoretyczny nie może w całości zająć więcej czasu jak 1 1/2 godziny.

§ 12.

Egzamin z wiadomości zawodowych ma w szczególności udowodnić, że kandydat posiada dostateczne wiadomości o najważniejszych i najbardziej używanych surowcach, półfabrykatkach i materiałach pomocniczych, o tem, skąd się je bierze, i o ich cenach, o postępowaniu przy robocie, o najważniejszych narzędziach, maszynach, urządzeniach, przyrządach i motorach, jakoteż o obchodzeniu się z nimi oraz o połączonym z robotą nakładzie czasu i kosztów. Rozpoczyna się on z reguły omówieniem dzieła mistrzowskiego lub próby pracy, należących do tego rysunków i obliczenia kosztów, w dalszym ciągu zaś powinien objąć czysto zawodowo-techniczne sprawy odnośnego rzemiosła.

§ 13.

Egzamin z prowadzenia ksiąg i rachunków ma obejmować znajomość prostej buchalterji, ogólnych prawideł obrotu wekslowego oraz urządzeń pocztowych kas oszczędności. Nawiązując do tego egzaminu, należy dać krótkie zadanie z dziedziny korespondencji przemysłowej.

§ 14.

Egzamin z znajomości ustaw ma obejmować zbadanie najprostszycich zasadniczych wiadomości o odnoszących się do danego rękodzielniczego przemysłu przepisach z dziedziny spraw przemysłu (między niemi w szczególności także spraw stowarzyszeń przemysłowych) oraz ochrony robotników.

§ 15.

Odstąpienie od egzaminu.

Jeżeli kandydat, mimo że nie doznał nagłych przeszkód, nie ukończył w należyтым czasie dzieła mistrzowskiego albo nie jawił się w terminie do egzaminu lub nie jawił się w należyтым czasie, wówczas przyjmuje się, że odstąpił dobrowolnie od egzaminu w tym terminie. Ocenienie przeszkód należy do przewodniczącego komisji egzaminacyjnej. Jeżeli jednakowoż dzieła mistrzowskiego nie ukończono w ciągu terminu, przeznaczonego na jego wykonanie, względnie w ciągu terminu dodatkowego w każdym

jego szczegóły, może komisya egzaminacyjna na skutek prośby, wniesionej przez kandydata, zezwolić na składanie egzaminu teoretycznego.

§ 16.

Wynik egzaminu.

Po ukończeniu egzaminu, którego przebieg winien być uwidoczniony w protokole, podpisanym przez wszystkich członków komisji egzaminacyjnej, uchwała komisya egzaminacyjna większością głosów w obecności co najmniej trzech członków, oraz opierając się na ogólnym wyniku praktycznego i teoretycznego egzaminu, czy egzamin należy uznać za złożony lub niezłożony. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Przewodniczący winien oznajmić egzaminowanemu wynik („złożył“ lub „nie złożył“ bez dalszej noty) na końcu egzaminu przed zgromadzoną komisją egzaminacyjną.

W razie zdania egzaminu wydaje się egzaminowanemu równocześnie z oznajmieniem wyniku świadectwo z egzaminu, podpisane przez przewodniczącego i co najmniej jednego członka komisji egzaminacyjnej.

Jeżeli egzaminu nie złożono, natenczas winien przewodniczący oznajmić egzaminowanemu, w jakim kierunku uznano jego wiadomości za niewystarczające; w protokole należy osobno uwidocznić, czy dzieło mistrzowskie uznano za dostateczne lub nie. Egzaminowanemu nie przysługuje prawo żalenia się przeciw uchwale komisji egzaminacyjnej co do wyniku egzaminu.

Bezpośrednio po ukończeniu egzaminu należy za potwierdzeniem odbioru wydać egzaminowanemu przedłożone załączniki prośby.

§ 17.

Powtórzenie egzaminu.

Egzamin można powtarzać dowolną ilość razy, jednakowoż zawsze po upływie co najmniej trzymiesięcznego czasokresu.

Jeżeli przy powtarzaniu egzaminu przed tą samą komisją powziąć można z protokołu poprzedniego egzaminu, że wykonane wówczas dzieło mistrzowskie uznano za dostateczne, natenczas kandydat jest uwolniony od ponownego wykonania dzieła mistrzowskiego.

§ 18.

Odszkodowanie dla członków komisji egzaminacyjnej.

Stanowiska przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej są urzędami honorowymi; otrzymują oni jednak wynagrodzenie za swoje trudy i stracony czas z pobranych opłat egzaminacyjnych w ten sposób, że przewodniczący wydziela z opłat przede wszystkim stosowną część jako wynagrodzenie za nadzór nad wykonaniem dzieła mistrzowskiego; resztę dzieli się w ten sposób, że przewodniczącemu przeznaczają się dwie piąte części, innym zaś czynnym członkom komisji pozostała z tego resztę w równych częściach. Dyrekcya (kierownictwo zakładu) winna (winno) przypadające do zapłaty kwoty wypłacić bezpośrednio uprawnionym do poboru.

Członkowie komisji nie mogą rościć sobie prawa do zwrotu ewentualnych kosztów podróży i innych wydatków w gotówce.

§ 19.

Koszta egzaminu.

Materyały, potrzebne do wykonania dzieła mistrzowskiego, winien kandydat według wskazówek przewodniczącego dostarczyć z własnych funduszków. Wyjątkowo może mu zakład naukowy odstąpić poszczególne materyały za zwrotem kosztów. Zakład naukowy dostarcza bezpłatnie potrzebnych narzędzi, przyborów i maszyn; kandydat jest natomiast odpowiedzialnym za uszkodzenia i ubytki. Kandydat może jednak także używać własnych narzędzi.

§ 20.

Prowadzenie spraw.

Przewodniczący załatwia bieżące sprawy komisji egzaminacyjnej.

Dla wszystkich wygotowań z wyjątkiem protokołów egzaminu i świadectw wystarcza podpis przewodniczącego.

Acta egzaminacyjne należy przechować w zakładzie naukowym, a wszystkie zgłoszenia i egzamina wciągać do przeznaczanego na to bieżącego rejestru, który należy zamykać każdego roku.